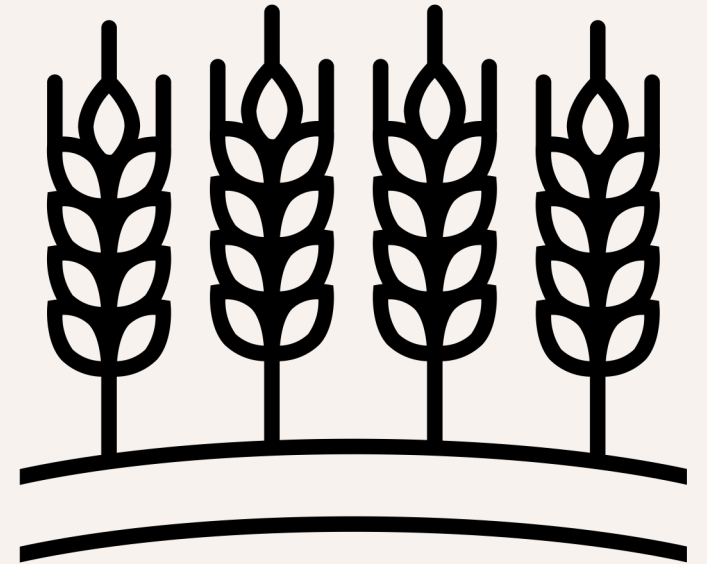

Onnistunut lomitushetki
Etelä-Pohjanmaan
lomituspalveluyksikössä

TULOSSEMINAARI 11.4.2024

HENNA KIVIOJA

Taustaa

- Etelä-Pohjanmaan lomituspalveluyksikkö aloitti toimintansa 1.1.2022, kun Kurikan, Alajärven, Alavuden, Kauhajoen ja Kauhavan yksiköt yhdistettiin.
 - Toimialue: Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isojoki, Isokyrö, Karijoki, Kauhajoki, Kauhava, Kristiinankaupunki, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Soini, Teuva, Vimpeli, Ähtäri
 - Kurikan kaupunki ja Mela ovat tehneet toimeksiantosopimuksen, jossa Kurikan kaupunki on sitoutunut hoitamaan lomituspalvelut alueella.
 - Vuonna 2023 alueella oli 1558 lomaoikeutettua maatalousyrittäjää ja yhteensä lomituspäiviä oli alueella noin 61 285 päivää.
 - Muutosten jälkeen on tärkeää saada palautetta, miten toiminnassa on onnistuttu muutosten jälkeen.
 - Haasteena ollut, että asiakastytyväisyyskyselyihin on saatu vähänlaisesti vastauksia.
-

Työn keskeiset tavoitteet

- Tavoitteena:
 - **selvittää**, mitkä asiat ovat lomituksen asiakkaiden eli maatalousyrittäjien mielestä ongelmallisimpia lomituksessa
 - **miettiä**, miten asiakkaiden toiveisiin pystytään vastaamaan ja muuttamaan toimintaa niin, että lomituspalveluyksikkö saa palveltua asiakkaita paremmin
 - **antaa** konkreettisia kehitysideoita
 - Työstä hyötyy Etelä-Pohjanmaan lomituspalveluyksikkö. Työn pohjalta he voivat kehittää toimintaansa. Toimintaa kehittämällä myös alueen maatalousyrittäjät hyötyvät palvelun käyttäjinä.
 - Muut lomituspalveluyksiköt voivat hyötyä työstä saamalla tietoa, mitä asioita palvelun käyttäjät arvostavat
-

Käytetyt menetelmät

- Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena Webropol-alustan kautta.
 - Vastauslinkki lähetettiin kaikille alueen maatalousyrittäjille sähköpostitse lomituspalveluyksikön kautta
 - Kysely lähetettiin 16.2.24 ja viimeinen vastauspäivä oli 29.2.24, muistutusviesti muutama päivä ennen kyseyn päättymistä
 - Kyselyssä oli 29 kysymystä
 - Valmiit vastausvaihdot sisältäviä kysymyksiä, monivalintakysymyksiä sekä avoimia kysymyksiä
 - Avoimet kysymykset olivat vapaaehtoisia
 - Kyselyyn saatiin yhteensä 224 vastausta, jolloin vastausprosentiksi tuli noin 15,5%
-

Tulokset: vastaajien taustatiedot

- Vastaajien päätuotantosuunta
 - 64 % maidontuotanto
 - 16 % naudanlihantuotanto
 - 11 % sianlihantuotanto
 - 4 % siipikarjanlihantuotanto
 - 5 % muut tuotantosuunnat
 - Eniten vastauksia saatiin Kurikan, Kauhavan ja Seinäjoen kaupungeista (yht. 41 % vastauksista)
 - Isojoen kunnasta vastauksia ei saatu lainkaan
-

Tulokset: lomitusajankohdan toteutuminen ja lomittajien saatavuus

- 74 % vastaajista vastasi, että toivottu lomitusajankohta toteutuu lähes aina
- Noin puolet vastaajista kertoi, että lomitusta ei ole peruttu lyhyellä varoitusajalla
- 56 % vastaajista kertoi että lomitusta oli tarjottu nopealla aikataululla
- Muutostilanteiden onnistumisesta vaihtelevia näkemyksiä
- Yleisimmin maatalousyrityksessä on kaksi työt osaavaa lomittajaa

Tulokset: Lomittajien osaaminen ja perehdytys

- Lomittajien osaaminen koettiin keskimäärin hyväksi
 - Parannusta toivottiin lomittajien asenteeseen työtä kohtaan, yhteydenpitoon sekä toivottiin koulutuksia
- 31 % vastaajista koki, että perehdyttäminen ei ole helppoa
- Käytettäviä menetelmiä: näyttäminen, kirjalliset tai kuvalliset ohjeet ja listaus töistä
- Toivottiin riittävästi perehdytyspäiviä sekä ennakkotietoa lomittajan osaamisesta

	Kiitettävä	Hyvä	Tyydyttävä	Välttävä	Huono	En osaa sanoa	Keskiarvo
Yhteistyökyky	50,9 %	40,6 %	5,4 %	1,3 %	1,3 %	0,5 %	4,4
Luotettavuus & vastuullisuus	45,1 %	42,9 %	7,1 %	3,1 %	1,3 %	0,5 %	4,3
Aikatauluissa pysyminen	39,7 %	46,4 %	8,5 %	2,2 %	1,4 %	1,8 %	4,2
Yhteydenpito yrittäjiin	38,8 %	43,8 %	12,5 %	3,1 %	1,3 %	0,5 %	4,2
Oma-aloitteisuus	34,8 %	41,1 %	16,1 %	5,8 %	1,8 %	0,4 %	4,0
Työturvallisuuden noudattaminen	34,4 %	54,0 %	5,8 %	0,4 %	0,5 %	4,9 %	4,3
Eläinten ruokinta ja hoito	32,1 %	53,1 %	11,2 %	1,8 %	0,5 %	1,3 %	4,2
Annettujen ohjeiden noudattaminen	29,5 %	50,0 %	13,8 %	3,6 %	2,2 %	0,9 %	4,0
Vaitiolovelvollisuus	29,0 %	36,2 %	11,6 %	4,5 %	4,0 %	14,7 %	4,0
Asiakaspalvelutaito	28,1 %	54,5 %	8,9 %	1,3 %	0,5 %	6,7 %	4,2
Hygieeniset toimintatavat	26,3 %	49,1 %	17,0 %	5,4 %	0,9 %	1,3 %	4,0
Työn huolellisuus	23,7 %	55,8 %	14,7 %	4,9 %	0,5 %	0,4 %	4,0
Koneiden käsittelytaidot	23,7 %	42,0 %	17,9 %	5,3 %	3,1 %	8,0 %	3,8
Päätöksenteko muuttuvissa olosuhteissa	21,9 %	44,2 %	21,4 %	5,3 %	1,8 %	5,4 %	3,8
Tietotekniikan osaaminen	15,2 %	38,4 %	12,5 %	7,1 %	1,3 %	25,5 %	3,8
Yhteensä							4,1

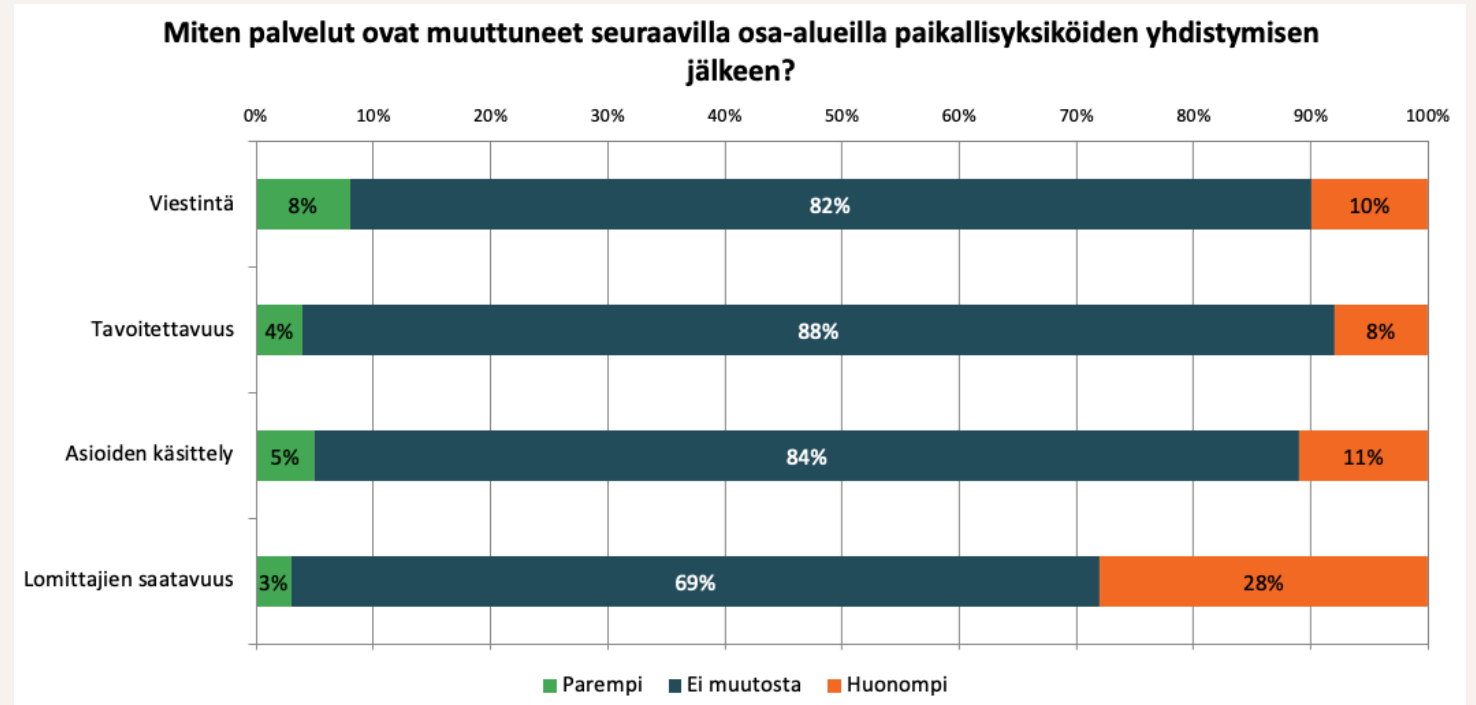
Tulokset: Asiointi paikallisyksikön hallinnon kanssa

- Yleisimmät asiointikanavat viestit ja soittaminen
- Käyntien määrät koettiin sopiviksi
 - Käynneillä koettiin tärkeäksi eläintiloissa käyminen ja työmenetelmien näkeminen konkreettisesti
- Hallinnon palveluita arvioitiin keskimäärin tyydyttäväksi
 - Kehitystä toivottiin tiedotukseen ja yhteydenottoihin

	Kiitettävä	Hyvä	Tyydyttävä	Välttävä	Huono	En osaa sanoa	Keskiarvo
Asiointin helppous	23,7 %	58,9 %	12,5 %	2,7 %	0,4 %	1,8 %	4,0
Tavoitettavuus virka-aikana	21,9 %	56,3 %	17,4 %	0,9 %	0,4 %	3,1 %	4,0
Ymmärräys maatalousyrittäjien toista	19,2 %	44,2 %	21,4 %	8,5 %	1,8 %	4,9 %	3,7
Ymmärrys maatalousyrittäjien lomittajatarpeesta	18,8 %	46,9 %	20,5 %	7,1 %	3,6 %	3,1 %	3,7
Lomatoimiston sijainti	16,5 %	46,5 %	12,5 %	4,0 %	4,9 %	15,6 %	3,8
Tasa-arvoinen kohtelu	16,1 %	44,6 %	16,1 %	6,7 %	2,7 %	13,8 %	3,8
Neuvonta ja ohjeistus	12,0 %	51,3 %	16,1 %	5,4 %	1,8 %	13,4 %	3,8
Ymmärrys lomittajien osaamisesta	12,0 %	50,4 %	22,8 %	6,7 %	2,7 %	5,4 %	3,7
Tiedotus	12,0 %	50,0 %	24,1 %	7,6 %	4,5 %	1,8 %	3,6
Lomatoimiston aukioloajat	9,8 %	51,8 %	13,4 %	4,5 %	0,4 %	20,1 %	3,8
Yhteensä							3,8

Tulokset: Muutokset paikallisyksiköiden yhdistymisen jälkeen

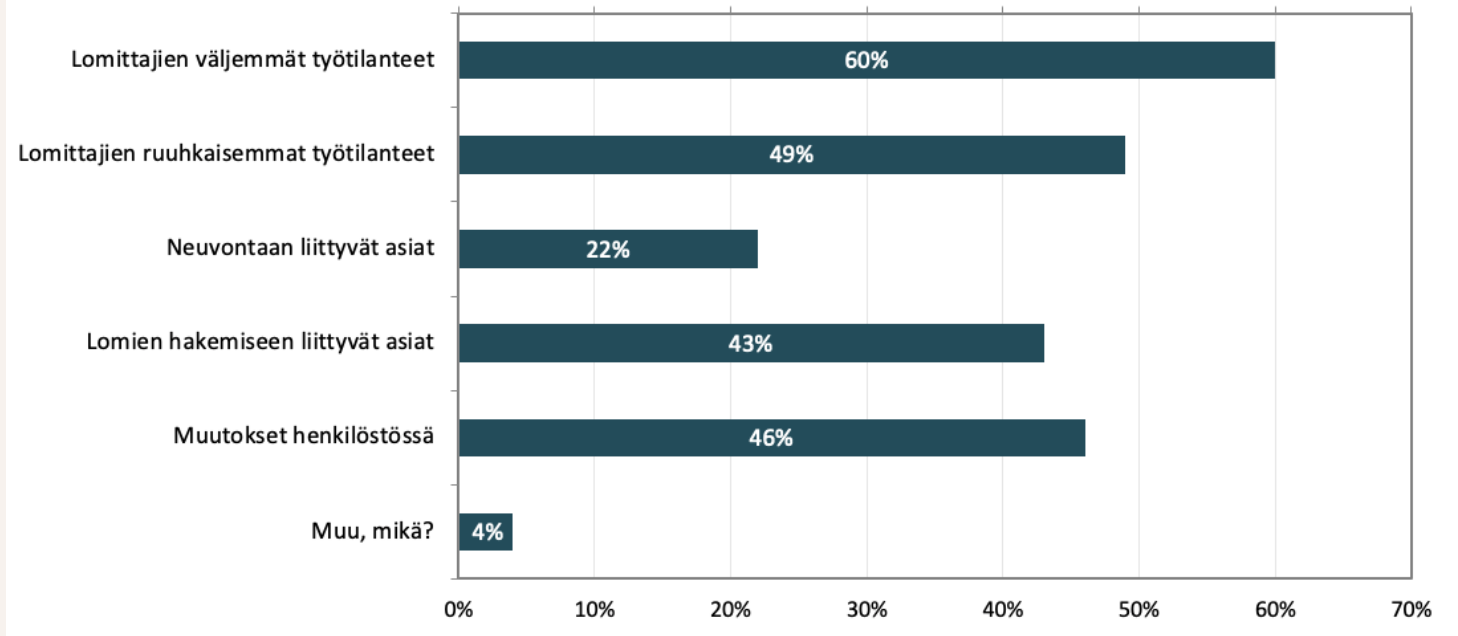
- Parannusta tapahtunut viestinnässä, lomittajien saatavuus koettiin huonommaksi
 - Lapuan kaupungin alueella koettiin, että saatavuus ei ole huonontunut
 - Soinin ja Vimpelin kuntien alueella asioiden käsittely sekä viestintä koettiin parantuneen eniten
 - Kurikan kaupungin alueen maatalousyrittäjät kokivat saaneen huonompaa viestintää aikaisempaan verrattuna
- Yhdistymisessä koettiin positiiviseksi se, että lomittajia voi saada oman kunnan ulkopuolelta

Tulokset: Tiedotus

- Uutiskirjeen lähettämistä toivottiin sähköpostitse (62 %) tai WhatsApp-sovelluksella (25 %)
- Aiheet saivat melko tasaisesti kannatusta
- Tiedotusta ja yhteydenpitoa kaivattiin monissa vastauksissa

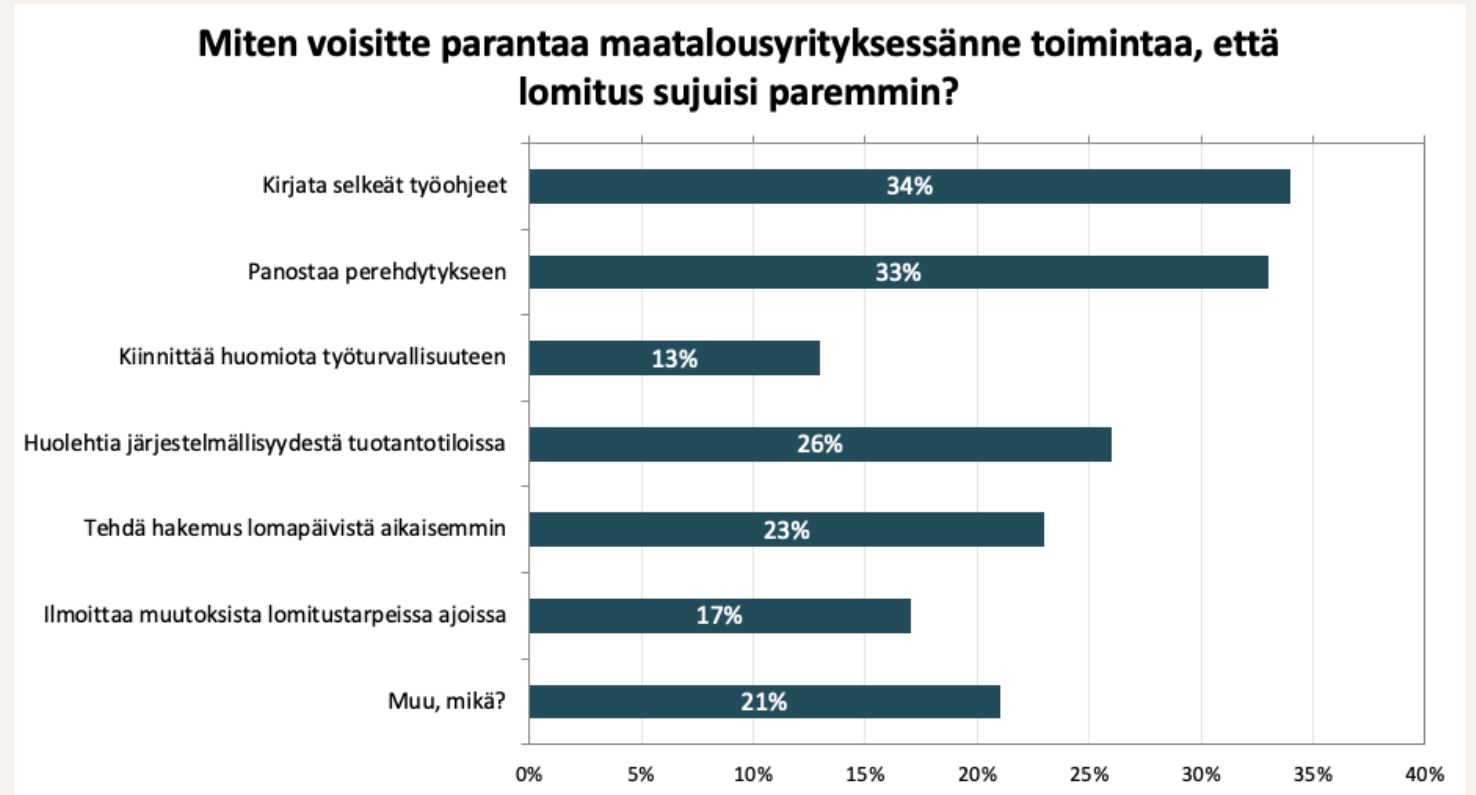
Valitse yksi tai useampi aihe, mistä toivoisitte lomituspalveluyksikön tiedottavan yleisesti esim. uutiskirjeellä:

Tulokset:

Maatalousyrityksen toiminnan parantaminen lomituksen onnistumiseksi

- Oman toiminnan parantamiseen saatiin vaihtelevia vastauksia
- Saatavilla ei ollut "ei mitenkään" vaihtoehtoa, mutta "Muu, mikä?" vastaukseen oli vastattu pääosin, että toiminnassa ei ole muutettavaa

Tulokset: Esimerkkejä onnistuneesta lomituksesta

- Lomitus koettiin onnistuneeksi kun lomitusjakson jälkeen työhön pystyy palaamaan ilman ylimääräistä työtä
 - *"Lomalta palatessa tilat ovat siistit, lomittaja on huomionnut, että tilan työt jatkuvat seuraavanakin päivänä ja täyttänyt esim. heinäkottikärryn valmiiksi, tehnyt rehuseoksen valmiiksi jne. Vesisangoissa on puhtaat vedet ja niistä näkee, että ne on pesty kunnolla."*
 - Ohjeiden noudattaminen ja eläinten tarkkailu ja siihen liittyvät mahdolliset hoitotoimenpiteet koettiin olevan avainasia lomituksen onnistuessa
 - *"Kaikki on tehty sovitulla tavalla, siemennystarpeesta ilmoitettu ja poikkeavat eläimet huomattu, esim utaretulehdukset, ontumat yms ja niistä ilmoitettu meille."*
 - Vastaajat arvostivat lomituksen onnistumisessa myös lomittajien itsenäistä ongelmanratkaisua
-

Tulokset: Konkreettisia esimerkkejä lomituspalveluiden kehittämiseksi ja alan kiinnostavuuden lisäämiseksi

Lomituspalveluiden kehittäminen

- Uusien lomittajien palkkaus ja palkkauksen parantaminen
- Tiedottaminen ja yhteydenpito (lomittaja - yrittäjä, yrittäjä - lomatoimisto)
- Yhteyshenkilö
- Maatalousyrityksen töihin perehdytettäisiin vähintään kaksi lomittajaa
- Koulutukset
- Työaikoihin joustavuutta
- Lomittajille kohtuulliset työmatkat
- Varausjärjestelmän kehitys

Alan kiinnostavuuden lisääminen

- Palkkauksen parantaminen
 - Kilometrikorvaukset, työmatkan sisältäminen työpäivään
 - Työmatkojen pitäminen kohtuullisena
 - Alan mainostaminen sosiaalisessa mediassa ja oppilaitoksissa, lomittajat kertovat itse työstään
 - Kokeneemman lomittajan mukana kulkeminen, jolloin työhön saisi aluksi varmuutta
 - Vakituisten lomituspaikkojen hyödyntäminen
-

Tulokset: Vapaa sana

- Vapaassa sanassa tuotiin esiin paljon asioita, joita aikaisemmissakin vastauksissa tuotiin esiin
- Esiin tuotiin myös huolta tulevaisuudesta, vaikka lomitus koettiin heidän osaltaan tällä hetkellä toimivaksi
- Vastaajat lähettivät lomittajille ja lomatoimistolle positiivista palautetta sekä tsemppiä työhön

“Lomitus on äärimmäisen tärkeä asia yrittäjän jaksamisen kannalta ja teillä lomituspalveluissa vastuullinen tehtävä sen järjestämisessä. Huoltovarmuus on meidän molempien käsissä: jatkuuko ruuantuotanto maakunnassa.”

Kehitysehdotukset lomituspalveluyksikölle

- Yhteydenpidon parantaminen sekä tehokas viestintä
 - Lomittaja - maatalousyrittäjä
 - Maatalousyrittäjä - lomatoimisto
 - Sosiaalinen media
 - Ammattitaidon kehittäminen ja työn mielekkyyden lisääminen
 - Koulutukset
 - Positiivinen kannustus
 - Uusien lomittajien perehdytyksen tukeminen
 - Perehdytyssuunnitelman tekeminen
 - Maatalousyrittäjän ja lomittajien kokemusten kuuleminen lomitusjakson jälkeen
 - Asiakaspalautteen kerääminen
 - Monikanavainen asiakaspalautteen keräys
 - Henkilökohtaisen palautteen saaminen
-

Yhteenveto

- Opinnäytetyön tavoitteena oli tunnistaa lomituksen haasteita ja kehittämiskohteita sekä tarjota konkreettisia ehdotuksia lomituspalveluyksikön toiminnan parantamiseksi
 - Vaikka vastausprosentti kyselyssä jäi pieneksi, saadut vastaukset antoivat arvokasta tietoa.
 - Lomituksen koettiin olevan onnistunut silloin, kun lomituskakso on pystytty järjestämään suunnitellusti ja maatalousyrittäjä pystyy jatkamaan työtään normaalisti lomituskakson jälkeen
 - Palveluiden kehittämisessä suurin haaste lienee uusien lomittajien palkkaaminen ja nykyaikaisten maatalousyrittäjien koneiden ja laitteiden hallinta.
 - Onnistunut lomituskakso vaatii kaikkien osapuolien, hallinnon, maatalousyrittäjien ja maatalouslomittajien yhteistyötä.
-

Omaa pohdintaa

- Opinnäytetyölle asetettuihin tavoitteisiin vastattiin: lomituksen ongelmakohdat selvitettiin kyselyn avulla ja sen pohjalta on pohdittu kehityskohteita sekä annettu neljä konkreettista kehitysehdotusta lomituspalveluyksikölle.
 - Toivon, että opinnäytetyön tuloksia pystytään hyödyntämään lomituspalveluyksikön toiminnassa, sillä osa kehitysehdotuksista ei vaadi suuria muutoksia toimintaan.
 - Lomituspalveluyksikkö saa kaikki saadut vastaukset itselleen, joten he hyötyvät myös niistä toiminnassaan
-

Kiitos!

Kysymyksiä, kommentteja?